

Opdrachtbrief Asiel en Migratie

Aan: de coördinerend minister van AenM en de ministers van Financiën, BZK, VRO, JenV, SZW, W&P en LZJS.

Beste,

Migratie is te lang een thema geweest waar veel strijd over werd gevoerd maar te weinig keuzes zijn gemaakt. De druk in de migratieketen vraagt om nu die keuzes wel te maken om de orde terug te brengen. Door meer controle en een verminderde instroom van asielmigranten, door een fatsoenlijke opvang en sneller meedoen. Door te sturen op arbeidsmigratie die écht nodig is en uitbuiting aan te pakken.

Deze aanpak kunnen we niet alleen vanuit Den Haag dicteren. Om te komen tot minder instroom en meer integratie hebben medeoverheden, maatschappelijke organisaties en internationale partners keihard nodig. Door verantwoordelijkheid te delen en richting te geven, kunnen we het vertrouwen van de burger herstellen en resultaten boeken die houdbaar zijn voor de lange termijn.

Wij vragen jullie om in gezamenlijkheid aan de volgende voor het gehele kabinet cruciale opdracht te werken:

1. **De instroom beperken en doorstroom en vertrek bevorderen.** Dit doen we door de asielnoodmaatregelen en het twee-statusstelsel onverkort uit te voeren en verder uit te werken. Daarnaast geven we prioriteit aan de uitvoering van het Europese Migratiepact, het vereenvoudigen van de asielprocedure en het realiseren van de terugkeerverordening en het maken van terugkeerafspraken met landen buiten Europa. Hiertoe zetten we de eerste concrete stappen voor de zomer van 2026. Tenslotte neemt Nederland samen met andere Europese landen de leiding om draagvlak te vinden voor de modernisering van het internationaal vluchtelingenrecht met als doel zo veel mogelijk asielaanvragen buiten Europa te kunnen afhandelen.
2. **Het realiseren van voldoende en fatsoenlijke opvangplekken en het aanpakken van overlast.** Het COA krijgt de middelen om op basis van de meerjarenprognose voldoende structurele en flexibele opvang te realiseren. Opvanglocaties moeten rechtvaardig over gemeenten worden verdeeld. Op korte termijn wordt een bindend convenant voorbereid voor alternatieve huisvesting tussen COA-locaties en een reguliere (sociale huur-) woning. Tegelijkertijd zetten we in op extra verscherpt toezichtlocaties en een hardere aanpak en preventie van overlast door het zwaarder meewegen van veroordelingen in de procedure.
3. **Maatregelen treffen zodat iedereen sneller meedoet** en voor de zomer van 2026 hiervoor een plan van aanpak te presenteren. Asielzoekers met een goede kans op een verblijfsvergunning beginnen direct met taallessen en krijgen na drie maanden het recht om aan het werk te gaan. Waar nodig bieden we dagbesteding, trauma- en verslavingszorg, ook als effectief middel om overlast te voorkomen. Voor Oekraïense vluchtelingen in Nederland creëren we een tijdelijke verblijfstatus, ook met oog op de Europese discussie. Inzet is om voor deze groep te werken aan terugkeer en voor het deel dat niet terugkeert zoveel mogelijk via de reguliere systemen onder te brengen, zodat IND en COA ontlast worden.
4. **Sturen op gerichte arbeidsmigratie die onze economie versterkt en misstanden aanpakken.** We nemen maatregelen om grip te krijgen op arbeidsmigratie en misstanden tegen te gaan. We voeren de adviezen van de commissie-Roemer en de SER uit om uitbuiting aan te pakken. Daarnaast starten we een driejarige pilot om onder strenge voorwaarden (waaronder salaris- en huisvestingseis) actief maar gericht goed geschoolde krachten naar Nederland te halen voor strategische sectoren. De hoofdlijnen voor de uitwerking van deze plannen worden in het voorjaar van 2026 gepresenteerd.

Wij vragen jullie om deze opdracht als eerste prioriteit op te pakken. De samenleving verwacht voortgang en duidelijkheid. Om snelle besluitvorming en goede samenwerking te borgen, vragen

wij jullie om daadkrachtig te werken in de Taskforce Asiel & Migratie. Hiervoor verwachten we in de eerste bijeenkomst van de Taskforce een planning met de belangrijkste mijlpalen bij de aanpak.

Wij kijken ernaar uit om na de eerste mijlpalen snel met jullie in gesprek te gaan over de vervolgstappen. We hebben er vertrouwen in dat jullie met deze opdracht de druk in de migratieketen kunnen verlichten en het verschil kunnen maken voor de stabiliteit van Nederland en de houdbaarheid van ons migratiesysteem.

Aan de slag,

Rob, Dilan en Bart